

સુર્યવંશમ

॥ નતઃ ક્ષતિ ઈતિઃ ક્ષાત્ર નતઃ ક્ષિતિ ઈતિ ક્ષાત્ર ॥

જયમાતાજી

જય શ્રી સિંધવાઈ

સિંધવો નો ઈતિહાસ અને તેમના રાજવંશી ચિહ્નો

✚ ૧.ગોત્ર—ગૌતમ

લેખન/સંશોધન/સંકલન
શ્રી શંકરભાઈ સિંધવ (લોકસાહિત્યકાર)
મો.નં—૯૮૨૫૮ ૮૪૨૮૩

✚ ૨.શાખ—માઝની (શુકલ)

✚ ૩.પર્વર(ત્રણ)—૧—મોનક ૨—અંગિરા ૩—સમાક

✚ ૪.વંશ—સુર્યવંશ (પેટાવંશ—રઘુવંશ)

✚ ૫.ગુરુ—વશિષ્ઠ

✚ ૬.દેવ— નાગણેયી(નાગણેશ્વરી) નાગેણા—રાજસ્થાન (સિંધવાઈ માતાજી સિંધલાવટીમાં સુજાજી રાઠોડ પર પ્રસન્ન થયા મા ના આદેશથી આજ્ઞાથી સુજાજીએ શાખ બદલો કરી સિંધવાઈ માતાજી ઉપરથી સિંધવ શાખ ધારણ કરી માતાજીએ તેમને વંશ વૃદ્ધીનું વરદાન આપ્યું. ત્યારથી મા નાગણેયી ના દેવ આદેશ થી સિંધવાઈ માતાજી ને કુળદેવી (ચડુમાતા) સ્થાપ્યા અને સિંધવો કુળદેવી તરીકે પુજવા લાગ્યા.

✚ ૭.નિશાન—પંચરંગ

✚ ૮.ક્ષેત્ર—અયોધ્યા

✚ ૯.નદી—સરયુ

✚ ૧૦.વેદ—યજુર્વેદ

✚ ૧૧.તલવાર—રણથંભી

✚ ૧૨.જાજમ—પંચરંગી

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

✚ ૧૩.ઢોલ—લાલ

✚ ૧૪.નગારૂ—રણજિત

✚ ૧૫.ગાય—કપિલા

✚ ૧૬.માળા—રત્નમાળા

✚ ૧૭.બિરુદ—રણજિતા (રાઠોડ શાખ માંથી બદલો કરી સિંધવ શાખ ધારણ કરી હોવાથી રણબંકા રાઠોડ અથવા રણજિતા નો પણ ઉલ્લેખ જોવા મળે છે)

✚ ૧૮.ઈષ્ટદેવ—રામસીતા

✚ ૧૯.પક્ષી—સમળી

✚ ૨૦.તિલક—રામાનુજ

પરશુરામે પૃથ્વીને ન—ક્ષત્રિય કર્યા પછી શાસ્ત્રોમાં જે ઉલ્લેખ છે તે મુજબ અર્બુદા દેવી આબુરાજમાં બ્રહ્મા,વિષ્ણુ,મહેશ અને ઈન્દ્ર ધ્વારા દૈત્યો ને મારવા માટે જે ચાર પુરુષ ઉત્પન્ન કરવામાં આવ્યા તેમાં સૌ પ્રથમ માર—માર કરતાં જે પ્રથમ પુરુષ ઉત્પન્ન થયો તે પરમાર કે'વાણા (ત્યારથી પૃથ્વી વડા પરમાર તેવી લોકોકિત ચાલી આવે છે.) જે દૈત્યનો નાશ કરી શક્યા નહી.ત્યાર બાદ બીજો પુરુષ પ્રગટ કર્યો જે ચૌહાણ કહેવાયા તે પણ દૈત્યનો નાશ કરી શક્યા નહી. ત્યાર પછી સોલંકી (ચૌલુક) અને છેલ્લે જે વિષ્ણુ ધ્વારા ઉત્પન્ન થયા તે રાઠોડ કહેવાયા જે પુરુષ ખુબ જ શકિતશાળી હતો જેને દૈત્યનો નાશ કર્યો.આમ,મુળ રાજપુતો (ક્ષત્રિય) ની ચાર શાખ હતી.તેમાંથી કુલ—૩૬ પેટા શાખાઓ છે.આ ૩૬ શાખની પણ પેટાશાખ હાલ જોવા મળેછે.જેમાં રાઠોડ ની કુલ—૧૩ પેટા શાખાઓ છે.

હવે સિંધવોના ઇતિહાસ તરફ આવીએ તો રાઠોડ ની મુળ રાજધાની અયોધ્યા ત્યાંથી મેરુદંડ ત્યાંથી પાટલીપુત્ર(બિહાર) અને ત્યાંથી મહારાવ રાઠોડ નૈનપારજીએ તેમના પુત્ર કનરાયજીના નામે સંવત ૫૨૬ માં કનોજ નગર ની રચના કરાવી અને કનોજ રાજધાની સ્થાપી. ત્યાંથી તેમના વંશજોમાં મહારાવ જોધાજી રાઠોડે જોધપુર વસાવ્યુ અને તેમના ભાઈ રાવ સિંહાજી રાઠોડ ઈડર

આવ્યા.ઈડર થી રાવ સિંહાજી પાછા કનોજ ફર્યા.ત્યાંથી રાવ સિંહાજી રાઠોડ સિંઘલાવટી (સિંઘલગઢ) આવી પોતાની રાજધાની સ્થાપી.સિંહાજીના ત્રણ પુત્રો થયા

૧.રાવ હસ્તાનજી

૨.રાવ સુજોજી (તેમનું બીજું નામ ઈતિહાસમાં અને સિંઘવો ના વહીવંચા બારોટ ના ચોપડામાં રાવ અજાજી તરીકે પણ ઉલ્લેખવામાં આવ્યું છે)

૩.સોનકજી

સિંઘલાવટીમાં તળાવકાંઠે મા સિંઘવાઈનો થડો હતો જ્યાં રાવ સિંહાજી ના પુત્ર રાવ સુજાજી રાઠોડ (અજાજી) ને મા સિંઘવાઈ પ્રત્યે ખુબ જ આસ્થા હતી.તેમની ભક્તિ અને નેકી-ટેકી થી મા સિંઘવાઈ તેમને પ્રસન્ન થયા અને મા એ વરદાન માગવા કહ્યું ત્યારે રાવ સુજાજી રાઠોડે તેમના વંશની વૃદ્ધી માટે નું વરદાન માગ્યું. મા એ વંશ વૃદ્ધીનું વરદાન સુજાજી રાઠોડને આપ્યું. સામે સુજાજીએ માતાજી ને ટેક માટે કહ્યું ત્યારે માતાજીએ તેમની શાખ બદલવા માટે સુજાજીને કહ્યું મા ની આજ્ઞા માથે ચડાવી અને સુજાજી રાઠોડે પોતાનો શાખ બદલો સંવત ૧૧૫૦ માં કર્યો. ત્યારથી સુજાજીએ પોતાની શાખ રાઠોડ બદલીને મા સિંઘવાઈના નામ પરથી સિંઘવ શાખ ધારણ કરી.(કેટલાક ઈતિહાસકારોએ સિંઘલ લખ્યાનો પણ ઉલ્લેખ જોવા મળે છે.)ત્યારથી જે સુજાજીનો વંશ ચાલ્યો તે સિંઘવ કહેવાણા અને ત્યારથી તેમની કુળદેવી સિંઘવાઈ સ્થાપાણી.(મા એ આપેલા વચન મુજબ આજે પણ સમગ્ર નરવૈયા રાજપૂત ક્ષત્રિયો ની કુલ સંખ્યાના અડધા હિસ્સામાં સિંઘવો છે.)

રાવ સુજાજી રાઠોડ માંથી સિંઘવ થયા તેમને ચાર દિકરા થયા પ્રથમ પુત્ર નું નામ રાવ સુજાજી સિંઘવે મા સિંઘવાઈ ના નામ પરથી સેંધોજી રાખ્યું.

રાવ સુજાજી સિંઘવના ચાર પુત્રો

➤ ૧.રાવ સેંધોજી

➤ ૨.રાવ હળભમજી

➤ ૩.રાવ લાખોજી

➤ ૪.રાવ દેવરોજી(તેમનું બીજું નામ ઈતિહાસમાં અને સિંઘવો ના વહીવંચા બારોટ ના ચોપડે રાવ દણગોજી પણ છે.)

રાવ દેવરાજી (દણગાજી) વિશે સિંઘવોના વહીવંચા બારોટોના ચોપડે તથા ભાટ,ચારણો દ્વારા રચાયેલ દોહાઓ માં સંશોધન કરતાં હાલ બે દોહા મળેલ છે.

૧. ઈ મેડો ઈ માછલી ,નારણસર નવાણ
પરણે સેંધવ દેવરો,વરનું વૌવા ગામ.

૨. સેંધવ નવ સોરઠ ધણી,મરડી ખાવે માલ પરિયા સે પોટો કિયો,દે ઈ વડ દાતાર.

રાવ સુજાજી અને તેમના ચાર પુત્રો સિંધલાવટી છોડી ને મોરવાડ આવ્યા.તેમાં રાવ દેવરોજી નવ ગામ લઈ ને અલગ થયા જેનો ઉલ્લેખ ઉપરના દોહામાં જોવા મળે છે.સંવત ૧૨૧૦ માં દેવરોજી સિંધવ ગાયોની વાર માં કામ આવ્યા.તેમનું મસ્તક વૌવા ગામમાં પડ્યું અને તેમનું ધડ વૌવા ગામના સિમાડે પડ્યું.અત્યારે હાલ પણ તેમના ધડ અને મસ્તક ની ખાંભી વૌવા ગામ અને સિમાડે આવેલી છે અને સિંધવ ભાઈઓ તેમની ખાંભીની પુજા પુરા શ્રદ્ધા ભાવથી કરેછે.આ વૌવા ગામ સાંતલપુરથી ૨૦ કી.મી ના અંતરે આવેલ છે.

હળભમજીના દિકરા અગરોજી થયા અને તેમના દિકરા રાવ ભામોજી થયા.ભામોજી ના દિકરા રાવ વિકોજી થયા.સંવત ૧૨૪૦ માં રાવ વિકોજી સિંધવ વઢિયાર પરગણાના વેડ ગામમાં મા સિંધવાઈને સાથે લઈને તમામ પરિવાર સાથે આવ્યા.અને મા સિંધવાઈ ના આદેશ મુજબ મા ની સ્થાપના વેડ ગામમાં કરી.

રાવ વિકાજી સિંધવને ચારપુત્રો થયા.

૧.રામોજી

૨.ભીમોજી

૩.કરશનજી

૪.અમરોજી

સંવત ૧૨૬૬ અને ૧૨૬૭ માં વિકાજીના ચાર પુત્રોએ ચાર ગામ વસાવ્યા જેનો ઉલ્લેખ સિંધવોના વહીવંચા બારોટના ચોપડે છે.જે નીચે મુજબ છે.

૧.રામોજી—: વિકાજીના પુત્ર રામોજીએ કાઠી ગામ વસાવ્યું અને વેડ થી માતાજીના થડાની માટી લાવી સિંધવાઈ માતાજીની સ્થાપના કરી.સમી તાલુકાના કાઠી,ટુવડ(ટુવડ માં આવેલા સિંધવાઈ માતાજીના મઢની સ્થાપના સંવત-૧૪૪૦ માં કરવામાં આવેલ છે.) ,બિલિયા,ધનોરા એ ચાર ગામના સિંધવો એ રામાજીના વંશજો છે.(મોગલ સામ્રાજ્યના સમયમાં મોગલ આક્રમણો થતાં કાઠી ગામમાં આવેલ વાઘેલાના કુળદેવી સેમોજ તથા બ્રાહ્મણો,લુહાર અને ગુર્જર સુથાર તથા સિંધવ રાજપુત ના કુળદેવી સિંધવાઈ માતાજી આમ પાંચ દેવળો ના રક્ષણ માટે સૌએ સાથે મળી આ તમામ દેવીઓ ની સ્થાપના એકજ

જગ્યાએ કરવાનું નકકી કરેલ.આજે પણ કાઠી ગામમાં આ પંચ દેવીઓ નું મંદિર આવેલું છે.)

૨.ભીમોજી—: ભીમોજી સિંધવ,ધનો શેઠ,હમીરજી ઝાલા,મજલો ભંગી અને મીઠા દરજીએ શંખેશ્વર ગામની થાંભલી સંવત-૧૨૬૭ માં બાંધ્યાનો ઉલ્લેખ જે-તે શાખના વહીવંચા બારોટના ચોપડે જોવા મળે છે.

—સિંધવ સાંગાજીના પત્ની રતનબા સાંગાજી પાછળ સતી થયા તેમની ખાંભી શંખેશ્વરથી પશ્ચિમ દિશામાં આવેલી છે.તથા સિંધવ રાણાજીની ખાંભી પણ પશ્ચિમ દિશામાં આવેલી છે.

— સિંધવ ઝાંઝણજીએ ઝાંઝણકી તળાવ બંધાવ્યું જે આજે પણ શંખેશ્વર ગામે મોજુદ છે.

—સિંધવ ધનાજીએ ધનાસર તળાવ બંધાવ્યું જે આજે પણ પાડલા ગામ ના સિમાડે તેમની શાખ પુરે છે.

—ગગાજી સિંધવે તેમના નામ પરથી ગગાસર તળાવ બંધાવ્યું.

—સંવત-૧૬૧૧ માં લક્ષ્મણ સિંધવે શિવાલય બંધાવ્યું.

—સંવત-૧૭૬૨ માં દેવદાસ સિંધવે ગગાસર તળાવમાં બંધાવેલ કુવો આજે પણ તેમની સતકાર્યોની સુવાસ ફેલાવે છે.

શંખેશ્વર,ટુવા,રામપુરા,બુબવાણા,ગવાણા,ટીંબા તથા ગોહીલવાડમાં આવેલ જલાલપુર,કાંચરડી,પાટણા,ઢસા તથા અમરેલી જિલ્લાનું બાબરા અને રાજકોટ જિલ્લામાં વસતા તમામ સિંધવો ભીમોજી સિંધવના વંશજો છે.

૩.કરશનજી—: કરશનજી સિંધવે અમદાવાદ જિલ્લાના વિરમગામ તાલુકામાં આવેલું વણી ગામ વસાવ્યું.વણીની આજુબાજુના ગામમાં રહેતા તથા ખાખરીયા અને ઝાલાવાડ પંથકના ગામોમાં વસતા સિંધવો એ કરશનજી સિંધવના વંશજો છે.

૪.અમરોજી—: અમરોજી સિંધવ વરાણા ગામમાં આવીને વસ્યા.વરાણાની આજુબાજુ આવેલ ભામાથળ,મુબારકપુરા,ગુજરવાડા,નવા(જલાલાબાદ) ગામના તમામ સિંધવો એ અમરોજી સિંધવના વંશજો છે. મા ખોડીયાર પ્રત્યેની તેમની શ્રદ્ધા અને માતાજીએ સંકટ સમયે કરેલ સિંધવોના કામથી આ પાંચ ગામ મા ખોડીયાર ને કર ધરતા અને કુળદેવી માનતા પરંતુ ખોડીયાર એ તેમની ચડુ માતાજી છે.

સમગ્ર ભારતમાં મોગલ સામ્રાજ્ય સ્થપાતાં અને કુર તથા ઘાતકી શાસક અલાઉદ્દીન ખીલજીના સમયમાં સિંધવ રાજપુતોએ છોડે-બેટી વ્યહવાર નો

ઈન્કાર કરેલ તથા ખીલજીને ગામ—ગરાસ આપી દીધેલ એ વખતે નરવેરા નો સ્વીકાર કરેલ ત્યારથી સિંધવ રાજપુતો નરવૈયા રાજપુત કહેવાયા અને સંવત ૧૩૫૨ માં તેમનો 'જી' કારો ગયાનો ઉલ્લેખ વહીવંચા બારોટના ચોપડે નોંધાયેલ છે.(સંવત-૧૩૫૨ થી નામની પાછળ 'જી' લખાવાનું બંધ થયેલ છે.)

રાવ સુજાજી સિંધવ ના કેટલાક વંશજો યુવાન વયે ધીંગાણામાં,ગાયોની વારમાં તથા ધર્મ માટે કામ આવેલ છે.તથા કેટલાક વડવાઓની પેઢીનું નિર્વશ જતા એ પેઢીનામુ આગળ ચાલતુ નથી.આ સિવાય પણ નાના—નાના ઉજળા ઈતિહાસો જે શુરવીરતા,દાતારી અને ભક્તિના છે.જેનું વિગતથી આખુ પુસ્તક તૈયાર થાય તેમ છે અને આ માહિતિ અત્યારે અસ્થાને હોવાથી મુકેલ નથી.કોઈ સિંધવ ભાઈને કે સમાજ બંધુને આ વિષયમાં રસ હોય તો સંપર્ક સાધી શકે છે.

ઉપરોક્ત તમામ માહિતિ સ્કંદપુરાણ,રાઠોડ વંશ,સિંધવોના જુદા—જુદા વહીવંચા બારોટ તથા વઢવાણ ના શ્રી પથુભાઈ બારોટ(ઉંમર—૭૯) ના જે—તે સમયના ચોપડા ઉપરથી લેવામાં આવી છે આ સિવાય પણ કેટલાક ગ્રંથો અને પુસ્તકોનો સંદર્ભ લેવામાં આવેલ છે.આ વિષયમાં આધારભૂત માહિતિ સાથે કોઈ ભાઈ નું વધારે સંશોધન હોય અથવા તો જાણતા હોય તો માર્ગદર્શન આપવા વિનંતિ.

રાવ વિકાજી સિંધવ ધ્વારા સંવત-૧૨૪૦માં સ્થાપિત શ્રી સિંધવાઈ માતાજી નો
થડો

મુ—વેડધામ તા—સમી જિ—પાટણ